

„Dům zůstal neobyvatelný a já měla výbuchy pláče.“ Lidé na Jesenicku stále řeší, čím topit, řada z nich ale potřebuje i psychologickou pomoc

4.2.2025 - | Člověk v tísni

Ihned po povodni začali odborníci z řad integrovaného záchranného systému a organizací z celé ČR poskytovat krizové intervence a psychosociální pomoc na Jesenicku. Ukázalo se, že kapacita psychologické péče je v regionu nedostatečná a musíme ji rozšířit.

Část sbírky jsme proto vyčlenili na poskytování odborné pomoci jak prostřednictvím našich terénních týmů, tak prostřednictvím organizací, které v regionu trvale působí.

„Dlouhodobá zátěž a únava, nedostatek financí nebo nevyhovující plnění pojišťoven se u lidí podepisuje na jejich psychickém zdraví. Díky konzultacím s odborníky můžou zpracovat své negativní zážitky, které často vedou k obtížím se spaním, dlouhodobé únavě či vracejícím se negativním prožitkům,“ říká Petra Vrbová, která za Člověka v tísni koordinuje psychosociální pomoc na Jesenicku.

Paní Hana zatím nebydlí, ale psychologická pomoc jí pomohla

Její slova potvrzuje i paní Hana z Písečné na Jesenicku, které terénní tým Člověka v tísni poskytl akutní psychologickou pomoc po tom, co její dům zasáhla ničivá povodeň. *„Chtěla jsem se o svém stavu pobavit s nějakým odborníkem. Dům zůstal po povodni neobyvatelný a já měla výbuchy pláče. Rodinu mám daleko a byla jsem na to sama,“* říká paní Hana.

„Už bych se chtěla vrátit do svého domu, ale zatím to nejde, což mě ještě někdy večer rozpláče. Taky mi chybí kontakt s lidmi. Přestala jsem ale brát zklidňující prášky a hodně mi také pomáhá, když vidím, že se práce kolem domu nějak posouvají,“ říká paní Hana.

V zaměstnání paní Hany mívají tři měsíce dlouhou provozní přestávku, kdy ukončují smlouvy všem zaměstnancům, takže se navíc ocitla na úřadu práce.

„Zaměstnavatel jí alespoň poskytnul místnost ve služebním bytě, kde bydlí doted' se psem a kočkou. Nemá tady ale žádné sociální vazby, chyběl jí kontakt s lidmi. Nabídly jsme jí psychologickou pomoc, kterou ráda přijala,“ dodávají terénní pracovnice Člověka v tísni Kristýna Krutilová a Alexandra Púpalová.

S příchodem jara se psychologická situace lidí může zhoršit

V případě potřeby dlouhodobé psychologické péče byla zájemcům nabídnuta možnost psychologické pomoci od organizací, které jsme finančně podpořili a které v regionu trvale působí.

Tuto pomoc často využili lidé, kteří se s psychickými obtížemi potýkali dlouhodobě, opakovaně se jim vracely myšlenky na povodeň, neměli sociální vazby nebo je tížila samota.

Tito lidé také často vnímali změny ve svém chování, zhoršení psychického i fyzického stavu, dostavily

se u nich pocity selhání, úzkost, podrážděnost nebo pocit vyhoření.

„Potřeba psychosociální pomoci byla po povodních obrovská. Jezdili jsme k demolicím, dělali jsme krizové intervence. Psychologickou pomoc v regionu poskytujeme i nadále, chceme se teď zaměřit na monitoring již obslužených klientů a pracovat s nimi dlouhodobě. Zároveň bohužel očekávám, že se příchodem jara situace ještě může zhoršit. Lidé zatím jenom vysoušejí, ale následná rekonstrukce domů může způsobit další nápor na jejich psychiku,“ říká sociální pracovnice Petra Svobodová z terénního programu Darmoděj.

Pomáháme lidem s topením. Rozpočet na otop jsme navýšili osmkrát

Na Jesenicku, Bruntálsku a Krnovsku pokračujeme v distribuci dřevěných briket a suchého dřeva. Minulý týden byly uzavřeny objednávky, které probíhaly prostřednictvím obcí.

„Pro domácnosti, do který brikety a dřevo zavážíme, je to alespoň prozatím primární zdroj tepla. Jsou to většinou lidé, kterým jejich vlastní zásoby uplavali, tím, že jim ho poskytneme, tak můžou bydlet doma a pomáhá jim to zároveň i vysoušet dům,“ říká vedoucí povodňové pomoci člověka v tísní Aleš Souček.

O dřevo je obrovský zájem, rozpočet na něj se navyšoval z původních 3 až na 23 milionů korun. Dřevěných briket a pelet máme objednaných 3 079 tun, k tomu 1150 krychlových metrů volně sypaného suchého dřeva (pracujeme na další objednávce 1785 metrů).

Na dodávkách topiva spolupracujeme s firmou Biomac. Poskytuje ho za sníženou cenu a distribuuje do domácností na vlastní náklady.

„V současné době evidujeme 360 žádostí v grantech na výměnu kotlů a vytápěcích systémů poničených povodněmi. Je to velká pomoc, lidé můžou díky tomu i zpětně získat až polovinu pořizovacích nákladů,“ upřesňuje Souček.

Momentálně probíhá hodnocení 120 připravených žádostí a vyplacení prostředků až do výše 70 000 korun proběhne v průběhu několika příštích týdnů.

„Chceme, aby byl program, co možná nejjednodušší. Požadujeme fotodokumentaci zatopeného kotle, fakturu a fotku nového kotle a štítku. Dále to ověřujeme, pokud některé informace chybí,“ dodává Souček. Zapojit se do programu je možné až do 30. dubna 2025.

Osekat, vysušit, nahodit. Nejzranitelnějším zajišťujeme stavební úpravy

Těm nejzranitelnějším domácnostem také pomáháme s nezbytnými drobnými stavebními pracemi, konkrétně s osekáním zdí, vyvezením stavebního odpadu a po vysušení i s nahazením osekáných zdí novou omítkou.

„Na Krnovsku a Bruntálsku máme zatím 15 žádostí o tuhle pomoc, na Jesenicku přes 40. Je to pomoc opravdu jen pro ty, kteří to sami nezvládnou a některé z žádostí pravděpodobně neschválíme. Bojujeme také s nedostatkem řemeslníků, obzvláště na Jesenicku je to problém,“ vysvětluje Souček. Pomoc poskytujeme jednotlivě a průběžně, zatím proběhla ve čtyřech domácnostech.

Pomáháme spolkům i jednotlivcům. Část prostředků půjde lidem se zničeným bydlením

Zásadní je pro nás podpora jednotlivým domácnostem i mimo vyjmenované programy. Na konci minulého roku jsme u poškozených zjišťovali, jakou dodatečnou pomoc ještě potřebují.

„Máme třeba pána, ten sice neměl zatopenou obytnou plochu a nedostal tak plošnou pomoc, kterou jsme s ostatními nevládkami poskytovali. Ale ve sklepě mu povodeň zničila nový invalidní vozíček, takže jsme mu přispěli na nový,“ doplňuje Souček.

Velká vlna pomoci pro ty nejvíce zasažené se teprve chystá na jaře pro lidi s domy určenými k demolici, se zásadně zdevastovaným bydlením. O pomoci se bude rozhodovat na základě vyplacených prostředků, které postižení obdrží např. od pojišťoven nebo od státu v rámci programu Živel 3. *„Poté lidem podle jejich potřeb a našich možností přispějeme na obnovu bydlení. Fungujeme v tomhle jako taková poslední instance. Na tuto pomoc máme zatím vyčleněných přes 110 milionů korun,“* říká Souček.

Na Jesenicku, Bruntálsku a Krnovsku se také intenzivně nabízíme postiženým dluhové poradenství. Exekuce, insolvence a podobně blokují zapojení do programu Živel 3, pomoc od státu je přitom v obnově bydlení pro mnoho lidí zásadní.

Oslovili jsme také obce s nabídkou pomoci pro místní vyplavené sportovní kluby a lokální sdružení, které nedosáhli na poskytovanou podporu. *„Zatím evidujeme 40 žádostí o finanční podporu. Jsou to sportovní kluby, Sokol, malí šachisti, kterým to vyplavilo klubovnu a podobně,“* dodává vedoucí povodňové pomoci Aleš Souček.

Fotogalerie: Podívejte se, jak pomáháme po povodních

Datum: 16. 9. 2024 **Místo:** Krnov, Jeseník a další obce na severní Moravě **Autor:** ČVT
Další

Plán využití pomoci

Na pomoc postiženým povodněmi jsme zatím využili 204 milionů korun: největší část 180 milionů korun na plošnou finanční pomoc pro 3500 domácností s vyplavenou obytnou plochou, další na pomoc obcím, materiální a potravinovou pomoc v prvních měsících od povodně a nákupy paliva před zimou.

V dalších fázích se zaměříme na tyto oblasti:

- **TOPENÍ:** na otop zatím vyčleňujeme 23 milionů (dřevo, dřevěné brikety a pelety), na obnovu topných systémů 30 milionů (kotle různých typů, tepelná čerpadla, akumulční nádrže apod.)
- **OBNOVU BYDLENÍ:** 110 milionů na individuální pomoc s obnovou nejvíce poškozených obydlí (pomoc nejohroženějším domácnostem s domy určenými k demolici nebo se zásadním poškozením).
- **PREVENCI KATASTROF:** 50 milionů na protipovodňová a preventivní opatření (přírodě blízká opatření, která zpomalí vodu a zajistí její zadržení v krajině budeme navrhovat a realizovat společně s místními)
- **OSTATNÍ:** na drobné stavební práce vyčleníme 3 miliony (osekání, odvoz sutí a nahození zdí). Na podporu drobných spolků, sportovních oddílů apod. cca 6 milionů.

Celkový plán budeme přizpůsobovat aktuálním potřebám a alokované částky se mohou ještě měnit.

<https://www.clovekvtisni.cz/dum-zustal-neobyvatelny-a-ja-mela-vybuchy-place-lide-na-jesenicku-stale-resi-cim-topit-rada-z-nich-ale-potrebuje-i-psychologickou-pomoc-12288gp>